

Finansutskottets betänkande 2019/20:FiU53

Ändringar i statens budget för 2020 – Anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall, med anledning av coronaviruset

Sammanfattning

Med stöd av sin initiativrätt i 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslår finansutskottet att riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Förslaget innebär att en tidsbegränsad möjlighet till anstånd med betalning av vissa skatter och avgifter införs. Förslaget syftar till att snabbt dämpa tillfälliga likviditetsproblem som kan uppstå för företag i följderna av spridningen av coronaviruset. Lagförslaget föreslås träda i kraft den 30 mars 2020.

Utskottet föreslår också att riksdagen godkänner en ändrad beräkning av statens inkomster för 2020. Förslaget om anstånd med inbetalning av skatter och avgifter innebär att statens inkomster beräknas minska med 27 miljarder kronor 2020. För 2021 beräknas i stället inkomsterna öka med motsvarande belopp.

Behandlade förslag

Utskottet lägger på eget initiativ fram förslaget till ändringar i statens budget för 2020.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Ändringar i statens budget för 2020	5
Författningskommentar	13
<i>Bilaga 1</i>	
Utskottets förslag till ändrad inkomstberäkning	16
<i>Bilaga 2</i>	
Utskottets lagförslag	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ändringar i statens budget för 2020

Riksdagen

a) antar utskottets förslag i bilaga 2 till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall,

b) godkänner ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2020 enligt utskottets förslag i bilaga 1.

Stockholm den 24 mars 2020

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Edward Riedl (M), Emil Källström (C), Ulla Andersson (V), Dennis Dioukarev (SD), Jakob Forssmed (KD), Mats Persson (L), Charlotte Quensel (SD), Karolina Skog (MP), Fredrik Stenberg (S), Eva Lindh (S), Teres Lindberg (S) och Niklas Karlsson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Enligt 9 kap. 16 § första stycket riksdagsordningen (RO) får ett utskott väcka förslag hos riksdagen i ett ämne som hör till dess beredningsområde (utskottsinitiativ). Finansutskottet ska enligt 7 kap. 9 § RO bereda förslag till beslut om statens budget enligt 11 kap. 18 § tredje och femte styckena, dvs. det s.k. rambeslutet och beslut om ändringar i statens budget. Med stöd av sin initiativrätt lägger finansutskottet i detta betänkande fram förslag till ändringar i statens budget för 2020 om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Ett närmast likalydande förslag lämnas i proposition 2019/20:132 Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset med förslag om ikraftträdande den 7 april 2020. Utskottets förslag har dock ett tidigare ikraftträdande i förhållande till förslaget i nämnda proposition. Utskottet anser att det är ytterst angeläget att anstånd med inbetalning av skatt kan träda i kraft så snart som möjligt och föreslår därför att anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall införs och att lagändringarna träder i kraft den 30 mars 2020.

Utskottet föreslår också en ändrad beräkning av statens inkomster.

Enligt 10 kap. 4 § RO ska utskottet innan det väcker förslag som påverkar statens budget genom ett utskottsinitiativ inhämta behövliga upplysningar och yttrande om inte utskottet finner synnerliga skäl mot det. Mot bakgrund av det har utskottet inhämtat upplysningar från Finansdepartementet och från Skatteverkets generaldirektör Katrin Westling Palm.

Det motsvarande förslag som lämnas i proposition 2019/20:132 Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset har granskats av Lagrådet. Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran. I propositionen finns också en konsekvensanalys av förslagets effekter.

I bilaga 1 redovisas utskottets förslag till ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget för 2020 och i bilaga 2 redovisas utskottets lagförslag.

Utskottets överväganden

Ändringar i statens budget för 2020

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar utskottets lagförslag och godkänner förslaget till ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2020.

Inledning

Utskottet konstaterar att regeringen lämnat förslag på en rad åtgärder för att omhänderta effekterna i samhället av spridningen av det nya coronaviruset, som orsakar sjukdomen covid-19. Utskottet anser att det är viktigt att snabbt vidta åtgärder för att stärka bekämpningen av virusutbrottet och dess följdverkningar. Det är också av stor betydelse att åtgärder snabbt vidtas för att dämpa effekterna av viruset för företag och samhällsekonomin. Utskottet bedömer det därför som ytterst angeläget att det här aktuella förslaget om anstånd med inbetalning av skatt kan träda i kraft så snart som möjligt. Förslaget syftar till att snabbt kunna dämpa tillfälliga likviditetsproblem som kan uppstå för företag i följderna av spridningen av coronaviruset och de åtgärder som vidtas för att minska spridningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att anstånd med betalning av vissa skatter och avgifter införs. Förslaget bedöms vara ett effektivt sätt att underlätta för företag som kortfristigt har problem med likviditeten. Om förslaget inte genomförs finns en risk att företag som i grunden är livskraftiga tvingas lägga ner sin verksamhet eller minska antalet anställda på grund av tillfälliga likviditetsproblem. Genom den allmänna och snabba likviditetsförstärkningen för företagen förväntas förtroendet inom näringslivet att stärkas.

Befintliga regler om anstånd med inbetalning av skatter och avgifter

Nedan följer en redogörelse för relevanta delar av det befintliga regelverket om anstånd med betalning av skatter och avgifter i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, och i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Skatteförfarandelagen

Enligt bestämmelserna i 26 kap. SFL ska bl.a. arbetsgivares sammanlagda skatteavdrag och arbetsgivaravgifter redovisas i en arbetsgivardeklaration för varje redovisningsperiod. Redovisningsperioden är en kalendermånad. Skatten och arbetsgivaravgifterna för varje redovisningsperiod ska enligt

bestämmelserna i 62 kap. SFL som huvudregel betalas senast den 12:e i månaden efter redovisningsperioden. I januari samt i vissa fall även i augusti ska dock betalning senast ske den 17:e i respektive månad.

I detta sammanhang kan det nämnas att det av 3 kap. 3 § SFL framgår att med arbetsgivaravgifter avses arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980), skatt enligt 1 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och avgift enligt 1 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

Vidare framgår av 26 kap. SFL att den som är registrerad för mervärdesskatt ska lämna en mervärdesskattedeclaration för varje redovisningsperiod. Redovisningsperioden är enligt huvudregeln en kalendermånad. Om beskattningsunderlaget för mervärdesskatt, exklusive unionsinterna förvärv och import, beräknas uppgå till högst 40 miljoner kronor för beskattningsåret är redovisningsperioden för mervärdesskatt dock ett kalenderkvartal, och om samma underlag beräknas uppgå till högst en miljon kronor är redovisningsperioden ett beskattningsår. Mervärdesskatten för redovisningsperioden en kalendermånad ska som huvudregel redovisas och betalas senast den 26:e i månaden efter periodens utgång (62 kap. 3 § och 26 kap. 30 § SFL). För redovisningsperioden ett kalenderkvartal ska skatten betalas senast den 12:e i andra månaden efter periodens utgång (62 kap. 3 § och 26 kap. 26 § SFL). Mervärdesskatten för redovisningsperioden ett beskattningsår ska betalas senast den 26:e i andra månaden efter periodens utgång (62 kap. 3 § och 26 kap. 33 § SFL), men i vissa fall ska skatten betalas senare, dvs. i samband med att inkomstdeklarationen lämnas (62 kap. 3 § och 26 kap. 33 a–33 b §§ SFL).

Bestämmelser om anstånd med betalning av skatter och avgifter finns i 63 kap. SFL. Av intresse i detta sammanhang är främst bestämmelsen i 63 kap. 15 § SFL, enligt vilken Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av skatter och avgifter om det finns synnerliga skäl. Bestämmelsen har ett snävt tillämpningsområde (se prop. 1996/97:100 s. 427–431, jfr prop. 2010/11:165 s. 1041). Huvudsyftet med paragrafen är att vid tillfälliga betalningsproblem ge den skattskyldige skäligen rådrom för att kunna betala skatten eller avgiften. Anstånd på grund av synnerliga skäl får i princip bara beviljas om ett anstånd är till fördel för både den skattskyldige och det allmänna. Det bör därför klart framgå att ett anstånd inte leder till kreditförluster för det allmänna. Om den skattskyldige inte bedöms kunna betala skatten eller avgiften efter anståndstiden ska anstånd som utgångspunkt alltså inte beviljas. I propositionen anges vidare uttryckligen att särskild restriktivitet bör iakttas om anstånd söks av näringsidkare eller för betydande belopp. I dessa fall bör dock den skattskyldige genom korta anståndstider, i regel längst en eller två månader, förmås att genom andra åtgärder få till stånd en lösning på sina betalningsproblem (prop. 1996/97:100 s. 430). Det anförs även att det kan finnas större fog för att ge anstånd med belopp som motsvarar den skattskyldiges egen inkomstskatt än med ett belopp som motsvarar t.ex. avdragen skatt (prop. 1996/97:100 s. 431).

I 63 kap. 23 § SFL anges vidare att om det kan antas vara till fördel för det allmänna, får Skatteverket bevilja anstånd med betalning av skatt eller avgift. Av förarbetena framgår bl.a. följande (se prop. 2010/11:165 s. 1043 f.). Ett anstånd anses vara till fördel för det allmänna om det främjar utsikterna för att skatten eller avgiften kommer att betalas. Anståndet ska alltså framstå som ett bättre alternativ än att låta fordringen gå till indrivning. Det anges vidare att Skatteverket får bevilja det aktuella anståndet. Den skattskyldige har alltså inte rätt att få anstånd på den grunden att det är till fördel för det allmänna. Paragrafen innehåller alltså enbart en befogenhet för Skatteverket och ingen rättighet för den skattskyldige. Detta innebär att Skatteverket inte är bundet av reglerna i 63 kap. 16 och 22 §§ om anståndsbeloppets storlek eller hur lång anståndstiden ska vara. Detta styrs enbart av vad som är till fördel för det allmänna. Mot bakgrund av att den skattskyldige inte har rätt till anstånd får Skatteverkets beslut inte överklagas.

Bestämmelser om ränta finns i 65 kap. SFL. I 65 kap. 2 § SFL anges bl.a. att ränta som ska påföras (kostnadsränta) ska beräknas när det finns ett underskott på skattekontot. Av 65 kap. 7 § SFL framgår bl.a. att om anstånd med betalning av skatt eller avgift har beviljats och anståndsbeloppet ska betalas när anståndstiden har gått ut, ska kostnadsränta beräknas från och med dagen efter beloppets ursprungliga förfallodag. Kostnadsränta ska beräknas till och med den dag då anståndsbeloppet senast ska vara inbetalt. Enligt 65 kap. 4 § SFL beräknas kostnadsräntan, om inte annat föreskrivs, efter en räntesats som motsvarar basräntan. I 65 kap. 3 § SFL anges bl.a. att basräntan ska fastställas på grundval av 125 procent av räntesatsen för sexmånaders statsskuldväxlar och gälla från och med kalendermånaden närmast efter fastställandet.

Vidare framgår av 65 kap. 13 § SFL bl.a. att om skatt eller avgift inte betalas i rätt tid, ska kostnadsränta betalas från och med dagen efter den dag då beloppet senast skulle ha betalats. Kostnadsräntan beräknas då efter en räntesats som motsvarar basräntan plus 15 procentenheter till och med den dag då ett beslut om att lämna beloppet till Kronofogdemyndigheten för indrivning eller för verkställighet av betalningssäkring registreras i utskönings- eller indrivningsdatabasen. Därefter beräknas kostnadsräntan efter en räntesats som motsvarar basräntan.

I 70 kap. 1 § SFL anges bl.a. att om ett skattebelopp eller avgiftsbelopp inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning, om vissa förutsättningar är uppfyllda. Av 70 kap. 2 § SFL framgår bl.a. att om det finns särskilda skäl får Skatteverket avstå från att lämna en fordran för indrivning. Om en fordran på skatt eller avgift har lämnats för indrivning, ska Kronofogdemyndigheten beräkna räntan enligt 65 kap. 13 § andra stycket SFL för tiden efter överlämnandet och driva in den (70 kap. 4 § SFL).

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

Under finanskrisen 2008–09 infördes tillfälliga anståndsbestämmelser genom lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall (se prop. 2008/09:113, bet. 2008/09:SkU27, rskr. 2008/09:175). Möjligheten att bevilja anstånd enligt den lagen var tidsbegränsad men lagen som sådan var inte tillfällig.

Av 1 § framgår bl.a. att Skatteverket efter ansökan får bevilja anstånd med inbetalning av anställdas preliminära skatt och arbetsgivaravgifter. Enligt gällande reglering kan anståndet endast avse sådan preliminär skatt och sådana arbetsgivaravgifter som gällde redovisningsperioderna februari–december 2009. Enligt bestämmelsen får anstånd beviljas för högst två redovisningsperioder och för varje period längst till motsvarande förfallodag ett år därefter.

Enligt 2 § beviljas anstånd om inte särskilda skäl talar emot det. Skatteverket ska vidare återkalla anståndet helt eller delvis om den skattskyldige begär det (3 §).

Den som har beviljats anstånd ska betala den kostnadsränta som gäller vid anstånd (4 §). Utöver ränta ska den som har beviljats anstånd betala en anståndsavgift. Anståndsavgiften tas ut med 0,3 procent per påbörjad kalendermånad på beviljat anståndsbelopp fram till och med förfallomånaden. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån. Anståndsavgiften ska betalas senast den dag då anståndet upphör (5 §).

Behovet av tillfälliga skattekrediter med anledning av det nya coronaviruset

Utskottets bedömning

Utskottet anser att en tidsbegränsad möjlighet till anstånd med betalning av vissa skatter och avgifter bör införas. Även mervärdesskatt bör omfattas av möjligheten till anstånd.

Skälen för utskottets bedömning

Med hänsyn till den allvarliga situation som delar av det svenska näringslivet befinner sig i och andra befaras hamna i på grund av utbrottet av det nya coronaviruset finns det enligt utskottets mening anledning att överväga vissa extraordinära åtgärder. Åtgärderna ska syfta till att dämpa tillfälliga likviditetsproblem som kan uppstå för företag i följderna av virusutbrottet och åtgärderna för att begränsa smittspridningen.

Ett sätt att underlätta för företagen i den rådande situationen är att ge Skatteverket möjlighet att bevilja anstånd med betalning av skatter och avgifter. Det finns enligt gällande regler en skyldighet för Skatteverket att bevilja anstånd om det finns synnerliga skäl (63 kap. 15 § SFL). Utskottet bedömer dock att den bestämmelsen inte är tillräcklig för att hantera likviditetsproblem av nu aktuellt slag. Bestämmelsen har ett snävt tillämpningsområde och bör tillämpas mycket restriktivt när det gäller

näringsidkare. Det förutsätts vidare att anståndstiden är mycket kort, i regel endast en eller två månader. Utskottet bedömer att inte heller övriga anståndsbestämmelser i skatteförfarandelagen är tillräckliga för att dämpa de nu aktuella likviditetsproblemen.

Under finanskrisen 2008–09 infördes, som nämns ovan, tillfälliga anståndsmöjligheter genom lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Syftet med lagen var att dämpa likviditetsproblem för företag som t.ex. på grund av informationsasymmetrier inte kunde få lån på marknadsmässiga villkor på grund av finanskrisen. Möjligheten att bevilja anstånd var tidsbegränsad men lagen som sådan var inte tillfällig. Utskottet bedömer därför att det är möjligt att genom vissa justeringar i den lagen göra anståndsregleringen tillämplig igen och att låta lagen omfatta även mervärdesskatt. Utskottet kan notera att även Svenskt Näringsliv i ett brev till Finansdepartementet bl.a. har efterfrågat en möjlighet för företag att få anstånd med inbetalning av arbetsgivaravgifter och preliminärskatt avseende de anställda (dnr Fi2020/01001/S1).

En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att Skatteverket ges möjlighet att bevilja anstånd med inbetalning av dels arbetsgivares sammanlagda skatteavdrag och arbetsgivaravgifter, dels mervärdesskatt, som gäller redovisningsperioder som infaller under januari–september 2020. Anståndet får beviljas för högst tre redovisningsperioder för skatteavdrag och arbetsgivaravgifter respektive mervärdesskatt. För mervärdesskatt som redovisas kvartalsvis får anstånd beviljas för högst en redovisningsperiod. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt viss bestämmelse i skatteförfarandelagen som infaller närmast efter att anståndstiden upphör.

Anståndsavgiften, som beräknas till 0,3 procent på beviljat anståndsbelopp, ska tas ut per kalendermånad från och med månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då anståndsbeloppet ska betalas. Anståndsavgiften ska betalas senast den dag då anståndsbeloppet senast ska vara inbetalt.

Om anståndet har återkallats ska anståndsbeloppet betalas senast den förfallodag enligt viss bestämmelse i skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från beslutet om återkallelse. Anståndsavgiften ska då betalas vid samma tidpunkt.

Skälen för utskottets förslag

Vid utformningen av tillfälliga anstånd måste en avvägning göras mellan å ena sidan syftet att underlätta för i grunden sunda och livskraftiga företag med likviditetsproblem och å andra sidan risken för ett ökat spelrum för oseriösa företag. En anledning till att anstånd allmänt sett bör beviljas restriktivt är att

uppbördsförlusterna blir större vid mer omfattande eller längre anstånd. Vidare är osäkerheten i dagsläget stor när det gäller hur omfattande de ekonomiska konsekvenserna av virusutbrottet kommer att bli. Sammantaget innebär detta att anstånd bör kunna beviljas för avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter, eftersom anstånd med den skatten och de avgifterna bedöms särskilt förbättra företagens likviditet. För att underlätta ytterligare bör dessutom anstånd kunna beviljas för mervärdesskatt.

Den nuvarande regleringen i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall innebär att anstånd kan beviljas avseende två redovisningsperioder, dvs. två kalendermånader. Här bör nämnas att en redovisningsperiod för mervärdesskatt i vissa fall kan vara ett kalenderkvartal, dvs. tre kalendermånader. Som nämns ovan anser utskottet att anstånd även bör kunna beviljas för mervärdesskatt. I syfte att ge de skattskyldiga likvärdiga förutsättningar att få anstånd bör anståndet beviljas för högst tre redovisningsperioder för skatteavdrag och arbetsgivaravgifter respektive mervärdesskatt. För den som har ett kalenderkvartal som redovisningsperiod för mervärdesskatt bör anstånd dock beviljas för högst en redovisningsperiod.

Den som har beskattningsår som redovisningsperiod för mervärdesskatt bör inte omfattas av möjligheten till anstånd avseende mervärdesskatten. Skälet är att det kan antas att de tillfälliga likviditetsproblemen inte drabbar dessa företag lika hårt som de som betalar mervärdesskatt månads- eller kvartalsvis. För den som redovisar mervärdesskatt årsvis kan den långa redovisningsperioden i sig anses medföra effekter som liknar de som följer av ett beviljat anstånd.

Anståndet bör gälla för skatt och avgift som gäller redovisningsperioderna januari–september 2020. Skälet till att just dessa perioder föreslås är bl.a. att det i nuläget är svårt att bedöma hur lång tid de likviditetsproblem som har uppkommit och befaras uppkomma till följd av coronavirusets utbrott kommer att vara. Utvecklingen framöver skulle kunna ge anledning att införa en möjlighet till anstånd som avser redovisningsperioder efter september 2020. Utskottet förutsätter att regeringen noga följer utvecklingen och effekterna av bestämmelserna. Utskottet vill här betona att detta förslag inte innebär att regeringen ska frångå sin inställning att näringslivet i ett normalläge ska säkerställa likviditeten och låna på marknadens villkor. Det är således med anledning av den allvarliga situationen efter coronavirusets utbrott som utskottet anser att ökade möjligheter till skatteanstånd ska återinföras.

I detta sammanhang kan det nämnas att skatt och avgift som gäller redovisningsperioderna januari–mars 2020 redan kan komma att vara inbetald när anståndet beviljas. Ett beslut om anstånd innebär då att ett belopp motsvarande denna skatt och/eller avgift kommer att krediteras på den skattskyldiges skattekonto som en inbetalning.

Utskottet föreslår att anståndstiden får bestämmas till längst ett år räknat från dagen för beslutet om anstånd, för att möjliggöra ett anstånd som syftar till att förbättra företagens likviditet. Anståndsbeloppet bör betalas senast den

förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket SFL som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

Enligt befintliga regler ska den som har beviljats anstånd betala kostnadsränta som beräknas med utgångspunkt i beloppets ursprungliga förfallodag. Den som har beviljats anstånd ska även betala en anståndsavgift. Anståndsavgiften tas enligt gällande reglering, och i linje med hur regelverket fungerade under finanskrisen 2008–2009, ut med 0,3 procent per påbörjad kalendermånad på beviljat anståndsbelopp fram till och med förfallomånaden.

En anståndsavgift på 0,3 procent per påbörjad kalendermånad på beviljat anståndsbelopp fram till och med förfallomånaden motsvarar tillsammans med en kostnadsränta på 1,25 procent en ränta som får dras av med 6,6 procent $(1,25 + [13 \times 0,3]) / (1 - 0,214)$. Den sammantagna räntan bedöms utgöra en kreditkostnad som inte understiger en normal marknadsränta. Genom att en del av kreditkostnaden består av kostnadsränta enligt skatteförfarandelagen, kommer kostnaden att anpassas efter hur ränteläget förändras. Räntesatsen för anståndsavgiften bedöms därför alltså kunna uppgå till 0,3 procent. Utskottet förutsätter att regeringen följer frågan om räntans storlek och kan komma att agera för att justera räntan. Anståndsavgiften bör tas ut på det beviljade anståndsbeloppet per kalendermånad från och med månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då anståndsbeloppet ska betalas.

Anstånd ska enligt vad som redan gäller i dag kunna beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. Skatteverket ska alltså i varje enskilt fall göra en prövning av om anstånd bör beviljas. Exempelvis bör företag som har icke försumbara skatteskulder inte kunna beviljas anstånd (se prop. 2008/09:113 s. 9).

Förslaget påverkar inte tidpunkten för lämnande av deklaration.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 1 och 3–9 §§ lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att ändringarna ska träda i kraft den 30 mars 2020. Utskottets bedömning är inga övergångsbestämmelser behövs.

Skälen för utskottets förslag och bedömning

Den tidsbegränsade möjligheten till anstånd med inbetalning av arbetsgivares avdrag för preliminär skatt och arbetsgivaravgifter bör alltså enligt utskottet återinföras samt utökas till att gälla även mervärdesskatt. Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Utskottet föreslår därför att lagändringarna ska träda i kraft den 30 mars 2020. Detta innebär att Skatteverket från och med detta datum kommer att kunna bevilja anstånd som omfattar redovisningsperioder från och med januari 2020.

De nya anståndsbestämmelserna kan alltså i vissa fall innebära att ett beviljat anstånd avser skatter och avgifter som är hänförliga till redovisningsperioder före ikraftträdandet. Den skattskyldige ska betala kostnadsränta och anståndsavgift som beräknas på underlag av anståndsbeloppet. I detta sammanhang bör förbudet mot retroaktiv lagstiftning nämnas. I 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen anges att skatt eller statlig avgift inte får tas ut i vidare mån än som följer av föreskrifter som gällde när den omständighet inträffade som utlöste skatt- eller avgiftsskyldigheten.

När det gäller kostnadsräntan ska den beräknas från och med dagen efter beloppets ursprungliga förfallodag. Det ska dock understrykas att detta innebär att den höga kostnadsränta enligt 65 kap. 13 § SFL som eventuellt har påförts under redovisningsperioder som har infallit före ikraftträdandet av förslaget och som omfattas av anståndet, kan sägas ersättas av den lägre kostnadsränta som aktualiseras vid anstånd och som beräknas enligt 65 kap. 2–4 §§ SFL. Om det under de redovisningsperioder som har infallit före ikraftträdandet och som omfattas av anståndet inte har funnits ett underskott på skattekontot påförs ingen kostnadsränta för anståndet. Detta följer av 65 kap. 2 § SFL, som bl.a. anger att ränta som ska påföras (kostnadsränta) ska beräknas när det finns ett underskott på skattekontot. När det gäller anståndsavgiften tas den ut med en viss procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med månaden efter att anstånd beviljas. Utskottet bedömer därför att förslagen är förenliga med den aktuella regleringen i regeringsformen.

Ändringarna är inte av sådant slag att några övergångsbestämmelser behövs.

Ändringar i statens inkomster och konsekvenser för statens budget

Utskottets förslår att riksdagen godkänner den ändrade beräkningen av inkomster för 2020 som redovisas i tabellen i bilaga 1.

I tabellen redovisas ändringar i inkomstberäkningen för de inkomstitlar som påverkas av utskottets förslag om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Förslaget påverkar inkomstitel 1931 Anstånd och beräknas minska statens inkomster med 27 miljarder kronor 2020. Inkomstitel 1612 Restförda skatter, företag påverkas och beräknas minska inkomsterna med -0,6 miljarder kronor 2020 och inkomstitel 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet med +0,6 miljarder kronor 2020.

Sammantaget beräknas förslaget om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall minska statens inkomster med 27 miljarder kronor 2020. För 2021 beräknas i stället inkomsterna öka med motsvarande belopp. De förskjutna inbetalningarna av skatter mellan åren påverkar endast statens lånebehov och inte det finansiella sparandet, som beräknas utifrån årets fastställda skatter.

Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Ändringen i *första stycket* innebär att Skatteverket efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 7 a, 11–15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) får bevilja anstånd för redovisningsperioder som infaller under januari–september 2020. Genom en redaktionell ändring anges i *första punkten* att det som avses är sådan avdragen skatt och sådana arbetsgivaravgifter som avses i 26 kap. 19 § 1 skatteförfarandelagen.

Andra punkten, som är ny, innebär att anstånd också kan ges för betalning av mervärdesskatt som ska redovisas i en mervärdesskattedeclaration enligt skatteförfarandelagen. Det innebär att mervärdesskatt vid import som redovisas enligt tullagen (2016:253) eller mervärdesskatt som redovisas enligt lagen (2011:1245) om särskilda ordningar för mervärdesskatt för telekommunikationstjänster, radio- och tv-sändningar och elektroniska tjänster inte kan omfattas av anstånd. Begränsningen till mervärdesskatt som redovisas i en mervärdesskattedeclaration innebär att sådan felaktigt debiterad mervärdesskatt som ska redovisas i en särskild skattedeclaration enligt 26 kap. 35 § skatteförfarandelagen inte omfattas av möjligheten till anstånd. Vidare gäller att anstånd kan beviljas om redovisningsperioden för skatten är en kalendermånad eller ett kalenderkvartal. Den som har beskattningsåret som redovisningsperiod för mervärdesskatt kan alltså inte få anstånd enligt de nu aktuella bestämmelserna.

Ändringen i *andra stycket* innebär att den tidigare möjligheten till förlängt anstånd till och med den 17 januari 2011 tas bort eftersom den hittills gällande tidsbegränsningen är obsolet. Vidare görs en ändring som innebär att anstånd med betalning av avdragen preliminär skatt, arbetsgivaravgift och mervärdesskatt får beviljas för högst tre redovisningsperioder vardera om redovisningsperioden är en kalendermånad. Anstånd för mervärdesskatt får dock beviljas för högst en redovisningsperiod om redovisningsperioden är ett kalenderkvartal. Det innebär att anstånd avseende mervärdesskatt kan ges för sammanlagt tre månader, oavsett om redovisningsperioden är en månad eller ett kalenderkvartal.

I *tredje stycket*, som är nytt, anges att anståndstiden får bestämmas till längst ett år. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfalldag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter att anståndstiden upphör. Detta innebär att anståndsbeloppet ska betalas senast vid en viss tidpunkt som infaller efter anståndets upphörande. Övriga ändringar föranleds av att skattebetalningslagen (1997:483) ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Övriga ändringar är språkliga.

Övervägandena finns under avsnittet En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras.

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om återkallelse av anstånd.

Ändringen innebär att om anståndet har återkallats ska anståndsbeloppet betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen, som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag då beslutet om återkallelse fattades.

Övriga ändringar föranleds av att skattebetalningslagen (1997:483) ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Övervägandena finns under avsnittet En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras.

4 §

I paragrafen finns bestämmelser om kostnadsränta.

Ändringen föranleds av att skattebetalningslagen (1997:483) ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Övervägandena finns under avsnittet En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras.

5 §

I paragrafen finns bestämmelser om anståndsavgift.

I *första stycket* görs ett tillägg om att anståndsavgiften tas ut från och med kalendermånaden efter att anstånd beviljats till och med den kalendermånad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 § tredje stycket, dvs. senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter att anståndstiden upphör. Övriga ändringar är redaktionella.

Ändringen i *andra stycket* innebär att anståndsavgiften ska betalas senast den förfallodag som avses i 1 § tredje stycket, dvs. den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter att anståndstiden upphör. Vidare görs ett tillägg som innebär att om anståndet har återkallats ska anståndsavgiften betalas senast den förfallodag som anges i 3 §, dvs. den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag då beslutet om återkallelse fattades.

Ändringen i *tredje stycket* föranleds av att skattebetalningslagen (1997:483) ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Övervägandena finns under avsnittet En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras.

6 §

I paragrafen finns bestämmelser om betydelsen av termer och uttryck.

Ändringen föranleds av att skattebetalningslagen (1997:483) ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Övervägandena finns under avsnittet En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras.

7 §

I paragrafen finns bestämmelser om att skatteförfarandelagens bestämmelser om debitering av skatt samt om betalning av skatt som omfattas av anstånd gäller när anstånd har beviljats med stöd av lagen.

Ändringen föranleds av att skattebetalningslagen (1997:483) ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Övervägandena finns under avsnittet En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras.

8 §

I paragrafen finns bestämmelser om att skatteförfarandelagens bestämmelser om bestämmande, debitering och betalning av skatt gäller för anståndsavgift enligt lagen.

Ändringen föranleds av att skattebetalningslagen (1997:483) ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Övervägandena finns under avsnittet En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras.

9 §

I paragrafen finns bestämmelser om omprövning och överklagande.

Ändringen föranleds av att skattebetalningslagen (1997:483) ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244).

Övervägandena finns under avsnittet En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 30 mars 2020. Det innebär att Skatteverket från och med den dagen kommer att kunna bevilja anstånd för avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter som avser ersättning utbetald från och med den 1 januari 2020, dvs. inbetalningen per den 12 februari 2020. För mervärdesskatt ska anstånd kunna beviljas för betalning av skatt som avser redovisningsperioder som infaller från och med januari 2020.

Övervägandena finns under avsnittet En tidsbegränsad möjlighet till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter ska återinföras.

BILAGA 1

Utskottets förslag till ändrad inkomstberäkning

Ändrad beräkning av inkomster för 2020

Tusental kronor

Inkomsttitel	Godkänd beräkning	Ny beräkning	Bruttoeffekt av åtgärd på inkomstsidan
1612 Restförda skatter, företag	-2 747 697	-3 377 697	-630 000
1931 Anstånd	0	-27 000 000	-27 000 000
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 167 365	1 797 365	630 000

BILAGA 2

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:99)
om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 1 och 3–9 §§ lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 17 kap. 1–7 §§ skattebetalningslagen (1997:483) bevilja anstånd med inbetalning av sådan avdragen skatt som avses i 10 kap. 17 § första stycket 3 skattebetalningslagen och sådana arbetsgivaravgifter som avses i 10 kap. 17 § första stycket 4 samma lag och som gäller redovisningsperioderna februari–december 2009.

Anståndet får beviljas för högst två redovisningsperioder och för varje period längst till motsvarande förfallodag ett år därefter. Ett anstånd får efter ansökan förlängas, dock längst till den 17 januari 2011.

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 7 a, 11–15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd för redovisningsperioder som infaller under januari–september 2020 med inbetalning av

1. avdragen skatt och arbetsgivaravgifter som ska redovisas i en arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 19 § 1 skatteförfarandelagen, och

2. mervärdesskatt som ska redovisas i en sådan deklaration som avses i 26 kap. 5 § skatteförfarandelagen, och vars redovisningsperiod är en kalendermånad eller ett kalenderkvartal enligt 26 kap. 10 och 11 §§ samma lag.

Anstånd enligt första stycket 1 respektive 2 får beviljas för högst tre redovisningsperioder vardera om redovisningsperioden är en kalendermånad. Anstånd enligt första stycket 2 får dock beviljas för högst en redovisningsperiod om redovisningsperioden är ett kalenderkvartal.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter att anståndstiden upphör.

¹ Senaste lydelse 2010:87.

3 §

Skatteverket ska återkalla anståndet helt eller delvis om den skattskyldige begär det. Anståndsbeloppet ska då betalas enligt *bestämmelserna i 16 kap. 6 § andra och tredje styckena skattebetalningslagen (1997:483)*.

Skatteverket ska återkalla anståndet helt eller delvis om den skattskyldige begär det. Anståndsbeloppet ska då betalas *senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförarandelagen (2011:1244) som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag då beslutet om återkallelse fattades*.

4 §

Den som har beviljats anstånd enligt 1 § ska betala kostnadsränta som enligt *19 kap. 6 § första stycket skattebetalningslagen (1997:483)* gäller vid anstånd.

Den som har beviljats anstånd enligt 1 § ska betala kostnadsränta som enligt *65 kap. 7 § första stycket första meningen och tredje stycket skatteförarandelagen (2011:1244)* gäller vid anstånd.

5 §

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,3 procent per *påbörjad* kalendermånad *på beviljat anståndsbelopp fram till* och med *förfallomånaden*. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån.

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,3 procent *på beviljat anståndsbelopp* per kalendermånad *från och med månaden efter att anstånd beviljats till* och med *den månad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 § tredje stycket*. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån.

Anståndsavgiften ska betalas senast *den dag då anståndet upphör*.

Anståndsavgiften ska betalas senast *den förfallodag som avses i 1 § tredje stycket*. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften betalas senast *den förfallodag som avses i den bestämmelsen*.

Anståndsavgiften ska vid tillämpning av inkomstskattelagen (1999:1229) behandlas som ränta enligt *19 kap. 6 § skattebetalningslagen (1997:483)*.

Anståndsavgiften ska vid tillämpning av inkomstskattelagen (1999:1229) behandlas som ränta enligt *65 kap. 7 § skatteförarandelagen (2011:1244)*.

6 §

Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse

Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse

som i *skattebetalningslagen* (1997:483).

som i *skatteförfarandelagen* (2011:1244).

7 §

Bestämmelserna i *skattebetalningslagen* (1997:483) om debitering av skatt samt om betalning av skatt som omfattas av anstånd gäller också när anstånd har beviljats med stöd av denna lag.

Bestämmelserna i *skatteförfarandelagen* (2011:1244) om debitering av skatt samt om betalning av skatt som omfattas av anstånd gäller också när anstånd har beviljats med stöd av denna lag.

8 §

Bestämmelserna i *skattebetalningslagen* (1997:483) om bestämmande, debitering och betalning av skatt gäller för anståndsavgift enligt denna lag.

Bestämmelserna i *skatteförfarandelagen* (2011:1244) om bestämmande, debitering och betalning av skatt gäller för anståndsavgift enligt denna lag.

9 §

Skatteverkets beslut enligt denna lag omprövas och överklagas enligt bestämmelserna i 21 och 22 kap. *skattebetalningslagen* (1997:483).

Skatteverkets beslut enligt denna lag omprövas och överklagas enligt bestämmelserna i 66 och 67 kap. *skatteförfarandelagen* (2011:1244).

Denna lag träder i kraft den 30 mars 2020.